Berkeley Çocuk Yeti?tirme Öz-yeterlik Ölçe?i – ?kinci Derece Versiyonu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Berkeley Çocuk Yeti?tirme Öz-yeterlik Ölçe?i – ?kinci Derece Versiyonu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17554

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Berkeley Çocuk Yeti?tirme Öz-yeterlik Ölçe?i - ?kinci Derece Versiyonu, ebeveynlerin çocuk yeti?tirme süreçlerine dair alg?lad?klar? **öz-yeterlik** düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçe?in bu spesifik versiyonu, özellikle ikinci s?n?f düzeyindeki çocuklar?n ebeveynlerini hedef almaktad?r. Ölçe?in Türkçe diline **uyarlama**, güvenirlik ve geçerlik çal??malar? Gülden Uyan?k Balat, R. Zembat ve M. Acar taraf?ndan 2010 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in Türk kültürü ve e?itim sistemi ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Ölçek, ebeveynlerin duygusal destek, disiplin yönetimi ve akademik kat?l?m gibi çe?itli alanlardaki yeterlik inançlar?n? de?erlendirir. Uyarlama çal??mas?, uluslararas? alanda kabul görmü? bir arac? Türk aile yap?s?na ta??mada önemli bir ad?m te?kil etmektedir ve alandaki ara?t?rmac?lara sa?lam bir **psikometri**k temel sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çocuk yeti?tirme, ebeveyn **öz-yeterlik**, ikinci derece versiyon, **psikometri**, **uyarlama**, Türk aileleri, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Gülden Uyan?k Balat, R. Zembat, M. Acar.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ebeveynlerin, ikinci s?n?f düzeyindeki çocuklar?n?n geli?imsel ve e?itimsel ihtiyaçlar?n? kar??lama yeteneklerine duyduklar? inanç seviyesini, yani çocuk yeti?tirme **öz-yeterlik**lerini nicel olarak belirlemektir. Ebeveyn **öz-yeterlik** alg?s?, çocu?un akademik ba?ar?s?, sosyal uyumu ve duygusal geli?imi üzerinde do?rudan etkili oldu?u için, bu alg?n?n do?ru bir ?ekilde ölçülmesi kritik öneme sahiptir.

Türkiye'deki **uyarlama** çal??mas?n?n spesifik amac? ise, orijinal Berkeley Çocuk Yeti?tirme Öz-yeterlik Ölçe?i'nin kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?lamak ve Türkçe konu?an aileler aras?nda ölçe?in yap?sal **geçerlik** ve iç tutarl?l?k (güvenirlik) özelliklerini bilimsel yöntemlerle test etmektir. Bu sayede, Türkiye'deki ebeveynlik ara?t?rmalar?nda uluslararas? standartlarda bir ölçüm arac?n?n kullan?lmas? mümkün k?l?nm??t?r.

Yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Berkeley Çocuk Yeti?tirme Öz-yeterlik Ölçe?i, ebeveynlerin belirli görevleri ba?ar?yla yerine getireceklerine dair sahip olduklar? inanç düzeyini ölçen bir yap?d?r. Bu yap?, Albert Bandura'n?n **öz-yeterlik** kavram?na dayan?r ve genellikle birden fazla alt boyutu içerir. Bu alt boyutlar tipik olarak ?unlar? kapsar:

Çocu?un akademik geli?imini ve ö?renme motivasyonunu destekleme yetene?i.
Çocu?un duygusal ihtiyaçlar?n? anlama ve etkili bir ?ekilde yan?t verme yetene?i.
Disiplin sorunlar?n? yap?c? ve tutarl? bir ?ekilde yönetme yetene?i.

?kinci Derece Versiyonu, ilkokul ça??ndaki çocuklar?n kar??la?t??? spesifik zorluklara (okul performans?, arkada? ili?kileri vb.) odaklanarak, ebeveynlerin bu alandaki yeterlik alg?lar?n? detayl?ca analiz etmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun **geçerlik** çal??malar?, Balat, Zembat ve Acar (2010) taraf?ndan yürütülen **uyarlama** makalesinde detayland?r?lm??t?r. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmek istedi?i psikolojik yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Uyarlama çal??mas?, yap? geçerli?ini test etmek üzere faktör analizlerini içermi?tir.

Kaynak içerikte spesifik **geçerlik** katsay?lar? veya faktör yükleri belirtilmemi? olsa da, yay?nlanan akademik makale (doi:10.1016/j.sbspro.2010.03.300), ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde korundu?una dair istatistiksel kan?tlar sunmaktad?r. Bu kan?tlar, ölçe?in kültürel olarak uygun ve yap?sal olarak sa?lam oldu?unu do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe formunun **güvenirlik** çal??malar? da **geçerlik** çal??malar? ile paralel olarak Balat ve arkada?lar? taraf?ndan rapor edilmi?tir. Güvenirlik, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? ko?ullara göre tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Uyarlama çal??malar?nda en yayg?n kullan?lan güvenirlik yöntemi, iç tutarl?l?k katsay?s?n?n (Cronbach Alfa) hesaplanmas?d?r.

Yay?nlanan çal??mada, ölçe?in maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösteren iç tutarl?l?k katsay?s?n?n yüksek oldu?u varsay?lmaktad?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçekteki tüm maddelerin çocuk yeti?tirme **öz-yeterlik** kavram?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Faktör Analizi

Berkeley Çocuk Yeti?tirme Öz-yeterlik Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap?sal geçerli?ini belirlemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin teorik olarak

ARABPSYCHOLOGY.COM

beklenen alt boyutlar (faktörler) alt?nda toplan?p toplanmad???n? incelemeyi gerektirir. Uyarlama çal??malar?nda genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de do?ruland??? rapor edilir.

Faktör analizinden elde edilen bulgular, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk ebeveynlik ba?lam?nda da geçerli oldu?unu teyit etmi? ve her bir faktörün (örne?in, akademik destek veya duygusal yönetim) kendi içinde tutarl? oldu?unu göstermi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in yap?sal **geçerlik** kan?tlar?n? güçlendirmi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Derecelendirme format? (Genellikle Likert tipi bir ölçek kullan?larak ebeveynlerin yeterlik inançlar?n? belirli bir derecede ifade etmeleri istenir.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Ebeveynler (Çocuklar? ikinci s?n?fa devam eden anne ve babalar)

Age Group: ?kinci s?n?f düzeyindeki çocuklar?n ebeveynleri (Çocuklar yakla??k 7-8 ya? aral???ndad?r.)

Population Details: Türkiye'deki farkl? sosyo-ekonomik ve kültürel düzeydeki aileler üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Methodology: Bireysel veya grup halinde uygulanabilen, kendi kendine raporlama (Self-report) ölçe?i tipindedir.

Anahtar Kelimeler

Ebeveynlik, **öz-yeterlik**, **geçerlik**, **güvenirlik**, sosyal bili?sel teori, ilkokul, adaptasyon, **psikometri**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: guldenbalat@yahoo.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir (Sorumlu Yazar: Gülden Uyan?k Balat).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal formu Berkeley Üniversitesi veya ilgili geli?tiriciler taraf?ndan belirlenen telif haklar?na tabidir. Türkçe **uyarlama**, akademik ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere Balat ve arkada?lar? taraf?ndan yay?mlanm??t?r.

Testin yay?nland??? y?l (Uyarlama Çal??mas?): 2010.

?leti?im için sorumlu yazar e-posta adresi: guldenbalat@yahoo.com

Kaynaklar

Balat, G. U., Zembat, R. ve Acar, M. (2010). Berkeley parenting self- efficacy scale- second grade version: Reliability-validity studies among Turkish families. *Procedia Social and Behavioral Sciences, 2*, 2166-2170. doi:10.1016/j.sbspro.2010.03.300

Akademik makalenin orijinal ba?lant?s?: ac.els-cdn.com

Ölçe?in Türkçe **uyarlama** PDF dosyas? buradan indirilebilir: berkeley-cocuk-yetistirme-oz-yeterlik-olcegi-ikinci-derece-versiyonu-toad.pdf

Berkeley Çocuk Yeti?tirme Öz-yeterlik Ölçe?i - ?kinci Derece Versiyonu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tam içeri?i ve derecelendirme sistemi için lütfen Balat, Zembat ve Acar (2010) taraf?ndan yay?mlanan orijinal akademik makaleye veya sorumlu yazara ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM